

**UCHWAŁA NR XVII/80/25
RADY GMINY REGNÓW**

z dnia 30 grudnia 2025 r.

w sprawie rozpatrzenia petycji dotyczącej pomników przyrody

Na podstawie art. 18b ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2025 r. poz. 1153) oraz art. 9 ust. 2 i art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. z 2018 r. poz. 870) uchwala się, co następuje:

§ 1. Po rozpatrzeniu petycji z dnia 29 października 2025 roku dotyczącej pomników przyrody, Rada Gminy Regnów uznaje, że petycja nie zasługuje na uwzględnienie, z przyczyn określonych w uzasadnieniu do niniejszej Uchwały.

§ 2. Upoważnia się Przewodniczącą Rady Gminy Regnów do zawiadomienia wnoszącego petycję o sposobie jej załatwienia.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady Gminy

Patrycja Wróblewska-Firek

Uzasadnienie

W dniu 29 października 2025 r. do Rady Gminy Regnów wpłynęła petycja dotycząca:

1) Zmiany - aktualizacji Prawa Miejscowego w zakresie funkcjonowania 6 pomników przyrody tj. utworzenie uchwały (lub uchwał) Rady Gminy w sprawie pomników przyrody lub w sprawie aktualizacji danych pomników przyrody znajdujących się na terenie Gminy Regnów w celu dostosowania prawa miejscowego do aktualnych przepisów wynikających z ustawy o ochronie przyrody i wyeliminowania niejasności w zakresie sprawującego nadzór;

2) wprowadzenia do programu ochrony środowiska bardziej szczegółowych zapisów: „każdy pomnik przyrody jest wizytowany raz na rok lub raz na dwa lata i podczas takiego przeglądu w terenie sprawdzane są: kompletność i widoczność oznakowania, ogólny wizualny stan zdrowia, przestrzeganie zakazów (np. porządek, niszczenie, zaśmiecanie itp.) i ewentualne potrzeby działań ochronnych i zapobiegawczych; dane te są zapisywane, przekazywane Wójtowi i przekazywane Radzie jako dowód ochrony” celem zapewnienia prawidłowej ochrony pomników przyrody i prawidłowej realizacji programu ochrony środowiska.

Zgodnie z art.18 b ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2025 r. poz. 1153) rada gminy rozpatruje wnioski oraz petycje składane przez obywateli, w tym celu powołuje komisję skarg, wniosków i petycji. Natomiast zgodnie z art. 9 ust. 2 ustawy o petycjach (Dz. U. z 2018 r., poz. 870) petycja złożona do organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego jest rozpatrywana przez ten organ.

Mając na uwadze powyższe regulacje prawne, Przewodnicząca Rady Gminy Regnów skierowała petycję do Komisji Skarg, Wniosków i Petycji celem zajęcia stanowiska.

Petycja była przedmiotem analizy na posiedzeniu Komisji Skarg, Wniosków i Petycji w dniu 7 listopada 2025 r. Komisja Skarg, Wniosków i Petycji na podstawie wstępnych informacji postanowiła zwrócić się z wnioskiem do Wójta Gminy Regnów z prośbą o ustosunkowanie się co do treści petycji oraz potwierdzenia danych wskazanych przez autora petycji.

Następnie Komisja Skarg, Wniosków i Petycji zwołała posiedzenie na dzień 20 listopada 2025 r., podczas którego na podstawie zebranych informacji postanowiła nie uwzględnić petycji, ze względu na aktualnie obowiązujące przepisy prawa, o których mowa poniżej.

Pomniki przyrody znajdujące się na terenie Gminy Regnów zostały ustanowione Zrządzeniem nr 6 Wojewody Skierniewickiego z dnia 24 lutego 1988 r. (Dz. Urz. Woj. Skierniewickiego, dn.24.02.1988 r. Nr 3, poz.19), co potwierdza Centralny Rejestr Form Ochrony Przyrody prowadzony przez Generalną Dyrekcję Ochrony Środowiska.

Zgodnie z ustawą z dnia 23 stycznia 2009 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze zmianami w organizacji i podziale zadań administracji publicznej w województwie (Dz. U. z 2009 r. Nr 92 poz. 753 ze zm.), zwanej ustawą kompetencyjną, kompetencje w zakresie m.in. pomników przyrody, zostały przekazane miejscowo właściwym radom gmin. Nadzór nad tymi formami ochrony przyrody, sprawują wójtowie, burmistrzowie, prezydenci miast.

Zgodnie z art. 35 ust. 1 ww. ustawy: *"do czasu wejścia w życie aktów prawa miejscowego wydanych na podstawie upoważnień zmienianych niniejszą ustawą zachowują moc dotychczasowe akty prawa miejscowego"*. Tym samym na chwilę obecną nie ma pilnej potrzeby aktualizacji prawa miejscowego. Ta sama materia jest uregulowana również w obowiązującej ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. z 2024 r. poz. 1478 z późn. zm.), w której w art. 153 wskazano, że *„Formy ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1-4 i 6-10 (pkt 6 pomniki przyrody), utworzone lub wprowadzone przed dniem wejścia w życie ustawy stają się formami ochrony przyrody w rozumieniu niniejszej ustawy”*

Powołując się na ww. przepisy pomniki przyrody znajdujące na terenie gminy Regnów nie mogą być ponownie ustanowione przez Radę Gminy Regnów, ponieważ Zarządzenie Wojewody Skierniewickiego pozostaje w mocy prawa, jako akt obowiązujący. Zarządzenie Wojewody Skierniewickiego określa również zakazy oraz nakazy dotyczące pomników przyrody: *„W celu ochrony tworów przyrody, wymienionych w § 1, wprowadza się ograniczenia polegające na zakazie dokonywania wszelkich zmian przedmiotowych, a w szczególności wycinania, nacinania gałęzi, zrywania pączków, liści, kwiatów i owoców, niszczenia korzeni, rycia napisów, umieszczania tablic oraz innych znaków i przedmiotów”*.

Art. 44 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody mówi wprost: *Ustanowienie pomnika przyrody, stanowiska dokumentacyjnego, użytku ekologicznego lub zespołu przyrodniczo-krajobrazowego następuje w drodze uchwały rady gminy.*” Obowiązkiem rady gminy jest ustanowienie lub zniesienie pomnika przyrody w drodze uchwały, która jednocześnie określa nazwę danego obiektu lub obszaru, jego położenie, sprawującego nadzór, szczególne cele ochrony, w razie potrzeby ustalenia dotyczące jego czynnej ochrony oraz zakazy właściwe dla tego obiektu, obszaru lub jego części, wybrane spośród zakazów wymienionych w art. 45 ust. 1 u.o.p.

Ponadto wskazać należy, że obowiązek zaspokajania zbiorowych potrzeb wspólnoty w sprawach ochrony przyrody reguluje także art. 7 ust. 1 pkt 1 ustawy o samorządzie gminnym.

Odnosząc się zaś do punktu 2 petycji dotyczącego wprowadzenia do programu ochrony środowiska bardziej szczegółowych zapisów, zauważonych potrzeb w zakresie ochrony pomników przyrody i corocznego lub raz na dwa lata przedstawiania go Radzie Gminy z uwzględnieniem stanu zdrowotnego, kompletności oznakowania, porządku oraz koniecznych działań w celu zapewnienia ochrony, Komisja Skarg, Wniosków i Petycji postanowiła nie uwzględnić petycji i w tym zakresie, z uwagi na obowiązujący stan faktyczny: Program Ochrony Środowiska dla Gminy Regnów został uchwalony na lata 2024-2027. Podstawą prawną opracowania Programu Ochrony Środowiska dla gminy Regnów (POŚ) jest art. 17 ust. 1 ustawy Prawo ochrony środowiska, który nakłada na organy wykonawcze – w tym przypadku organ wykonawczy gminy – obowiązek sporządzenia gminnego Programu Ochrony Środowiska uwzględniając cele zawarte w strategiach, programach i dokumentach programowych, o których mowa w art. 14 ust. 1 ustawy Prawo ochrony środowiska, tj. znajdującymi się w ustawie o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. Zgodnie z art. 18 ust. 1 ustawy Prawo ochrony środowiska, POŚ dla gminy uchwała rada gminy. Z wykonania programów organ wykonawczy gminy sporządza co 2 lata raporty, które przedstawia radzie gminy. POŚ zawiera cele, kierunki interwencji i zadania wraz z harmonogramem rzeczowo – finansowym, również dla pomników przyrody.

Z powszechnie obowiązujących przepisów prawa, w tym przepisów prawa miejscowego, nie wynika obowiązek odrębnego rocznego czy dwuletniego przekazywania Radzie Gminy, informacji o pomnikach przyrody oraz zawarcie bardziej szczegółowych zapisów w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Regnów.

Wobec powyższych rozważań Rada Gminy Regnów przychyliła się do rekomendacji Komisji Skarg, Wniosków i Petycji i uznaje, że petycja nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 13 ust. 2 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach, sposób załatwienia petycji nie może być przedmiotem skargi.